

Opinió

Les primeres vegades

LETICIA
ASENJO

Digue'm com endreces la biblioteca, i et diré com ets

Tinc la biblioteca endreçada per colors. Això, en el món del llibre, és una heretgia, però dins del meu cap té molt de sentit per dos motius. El primer és estètic: és com queda més maca i, per a mi, que en una altra dimensió soc arquitecta i/o interiorista, aquest és un argument de pes.

El segon motiu té a veure amb el meu cervell. Fa temps que m'he fet un autodiagnòstic de TDAH. És sorprenent que, treballant envoltada de psicòlegs i, després de fer teràpia amb dos professionals diferents, a ningú se li hagi acudit mai que la meua incapacitat per ser puntual, la tendència a procrastinar fins que no tinc un *deadline* a sobre, la infinitat d'interessos i la dificultat per finalitzar projectes, les ganes de xerrar i d'interrompre els altres quan parlen, l'ansietat desmesurada i un llarg etcètera; tot això tingui a veure amb un perfil cognitiu neurodivergent. Però quan ets una dona i els estudis de símptomes de la majoria de manuals diagnòstics s'han fet amb homes, estàs venuda. I si ets intel·ligent, has estat una bona estudiant i la feina et va bé, encara has de sentir-te una impostora perquè t'has acostumat a amagar les dificultats.

Una de tantes és la meua incapacitat per recordar noms. Una vegada, una coneguda va venir a una presentació i em va demanar que li firmés un

llibre. He dinat en més d'una ocasió amb ella i, de fet, em cau molt bé. Però no vaig ser capaç de recordar el seu nom i, com que em sabia greu (i em feia vergonya) preguntar-l'hi, vaig improvisar una dedicatòria on es notava tres pobles que no me'n recordava de com es diu, i vaig quedar pitjor.

En la mateixa línia, mai recordo el nom dels autors o dels títols dels llibres que he llegit. Així que, si tingués la biblioteca endreçada per ordre alfabètic, trigaria una eternitat a trobar els llibres, perquè primer hauria de fer una cerca a internet tipus "escriptor jueu trilogia", si volgués rellegir Philip Roth, per posar un exemple. Però, en canvi, recordo perfectament el color dels llibres que he llegit i sé que *El trastorn de Portnoy*, seguint amb l'exemple del mestre Roth, és vermell en l'edició que tinc.

Així que, ja ho sabeu, a partir d'ara, si voleu conèixer millor una persona, no només heu de saber què llegeix, si no també com endreça la seva biblioteca. Serà infal·lible. ☞

Si ets intel·ligent, has estat bona estudiant i la feina et va bé, et sents impostora per haver amagat les dificultats

Cagada l'hemus

MARIA
RODRÍGUEZ
MARINÉ

Col·lapses i devastacions

La tràgica actualitat ha omplert els titulars de dos anglicismes que ja sembla difícil que ens traiguem de sobre: *col·lapsar* i *devastar*. En termes caldersians és una invasió subtil, perquè el calc no està en la paraula sinó en una part de l'ús que se'n fa. A això s'hi afegeix, en el cas de *col·lapse* i *col·lapsar*, que el castellà ja dona per bons els usos espuris i que, per acabar-ho d'adobar, són els més fidels al seu origen llatí. Amb el diccionari a la mà, el col·lapse d'un gratacel seria una paralització transitòria de la seva activitat. I no podríem dir que *col·lapsa* sinó que *es col·lapsa*. La idea d'ensorrament, però –o, d'esfondrament, com ara diu tothom creient que ho diu millor–, és la primera i bàsica tant en el llatí *collapsus* (participi de *collabor*) com en l'anglès *to collapse*. En canvi, les llengües romàniques n'han fet fins fa poc un ús només figurat i, sobretot, mèdic. El col·lapse era una caiguda sobtada de les forces vitals i, més concretament, de la tensió arterial i, a partir d'aquí, el sentit s'ha estès a aturada de l'activitat econòmica, política, etc. ¿Som a temps d'evitar que els edificis col·lapsin –en lloc d'ensorrar-se, enfonsar-se, desplomar-se, etc.–, quan és l'ús habitual en anglès i un ús tolerat en castellà? Serà difícil que aquest sisme no ens afecti.

L'ús abusiu de *devastar* és més recent i incipient. Res a dir quan parlem, per exemple, de l'estat actual d'algunes ciutats turques o sirianes. Sí, estan devastades, és a dir, destruïdes, arrasades. El problema és quan estenem el sentit a la psicologia humana i diem, per exemple, que la notícia dels terratrèmols ens ha devastat o –en el que ja seria un primer lliscament semàntic– ha sigut devastadora. Altre cop qui ens empeny a lliscar –encara que sovint no ens n'adonem– és la traducció automàtica, *googliana*, del terme anglès (*to devastate* ("fer que algú se senti molt trist i colpit"). L'extensió del sentit d'un mot varia en cada llengua. I així, en català, partint d'un *desolar* gairebé sinònim de *devastar* en el sentit recte, arribem al *desolar* psicològic que ens estalviaria l'ús foraster de *devastar*. ☞

¿Som a temps d'evitar que els edificis 'col·lapsin', en lloc d'ensorrar-se, enfonsar-se, desplomar-se?

En breu

Nova traducció de Virginia Woolf en català

La Magrana acaba de publicar *La senyora Dalloway a Bond Street*, un recull d'alguns dels contes que Virginia Woolf va incloure en el llibre *La festa de la senyora Dalloway i altres relats*, escrit entre el 1922 i el 1925, l'època en què l'autora treballava en la seva gran novel·la: *La senyora Dalloway*. Sebastià Portell ha fet la tria de relats, els ha traduït per primera vegada al català i ha escrit el pròleg a l'edició.

WIKIPEDIA

Portbou dedica una biblioteca a Walter Benjamin

Portbou ha inaugurat aquesta setmana la biblioteca Walter Benjamin a l'edifici de les antigues escoles del municipi. Es tracta del primer pas del futur centre dedicat a la figura del filòsof alemany, que va morir l'any 1940 en aquest poble català fronterer. La biblioteca compta amb uns 4.500 llibres dels 6.000 que contenen els fons. Entre els exemplars hi ha obres del filòsof però també del seu context històric.

Deu anys de la sabadellenca LibreRío de la Plata

La primera llibreria especialitzada en literatura llatinoamericana de la província de Barcelona, LibreRío de la Plata, celebra la primera dècada d'activitat. Cecilia Picún, la llibretera, va deixar Montevideo per amor i es va establir a Sabadell el 2007 amb el Miguel, que ara és el seu marit. Va reinventar-se professionalment el 2013, després de deixar el sector farmacèutic per centrar-se en la seva gran passió: el llibre.